

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva, obsega:

- Zakon o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva – ZPŠOIRSP (Uradni list RS, št. 99/13 z dne 3. 12. 2013),
- Odločbo o razveljavitvi 12. člena v zvezi s prvim odstavkom 28. člena Zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva, ter o razveljavitvi 12. člena istega zakona z odložnim rokom (Uradni list RS, št. 24/18 z dne 13. 4. 2018),
- Zakon o spremembi Zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva – ZPŠOIRSP-A (Uradni list RS, št. 85/18 z dne 29. 12. 2018).

ZAKON O POVRAČILU ŠKODE OSEBAM, KI SO BILE IZBRISANE IZ REGISTRA STALNEGA PREBIVALSTVA (ZPŠOIRSP)

(neuradno prečiščeno besedilo št. 2)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (namen in vsebina zakona)

(1) Ta zakon ureja pravico do denarne odškodnine in drugih oblik pravičnega zadoščenja z namenom poprave kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin za osebe, določene s tem zakonom, ki jim je, ko so zanje začele veljati določbe Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 1/91-I, 44/97, 50/98 – odločba US in 14/99 – odločba US), v registru stalnega prebivalstva prenehala prijava stalnega prebivališča (v nadaljnjem besedilu: izbris iz registra stalnega prebivalstva).

(2) Ta zakon določa tudi upravičence in upravičenke, merila za odmero in višino denarne odškodnine, načine in roke za izplačilo, druge oblike pravičnega zadoščenja ter postopek in organe, pristojne za odločanje.

2. člen (upravičenec in upravičenka)

(1) Upravičenec ali upravičenka (v nadaljnjem besedilu: upravičenec) do povračila škode zaradi izbriisa iz registra stalnega prebivalstva je oseba, ki je bila izbrisana iz registra stalnega prebivalstva in

- je po izbrisu iz registra stalnega prebivalstva pridobila dovoljenje za stalno prebivanje po Zakonu o tujcih (Uradni list RS, št. 1/91-I, 44/97, 50/98 – odločba US in 14/99 – odločba US), Zakonu o tujcih (Uradni list RS, št. 64/09 – uradno prečiščeno besedilo), Zakonu o tujcih (Uradni list RS, št. 50/11 in 57/11 – popr.), Zakonu o urejanju statusa državljanov drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 76/10 – uradno prečiščeno besedilo) ali Zakonu o začasnem zatočišču (Uradni list RS, št. 20/97, 94/2000 – odločba US, 67/02, 2/04 – ZPNNVSM, 65/05 – ZZRO) ali

- je bila po izbrisu iz registra stalnega prebivalstva sprejeta v državljanstvo Republike Slovenije.

(2) Upravičenec do povračila škode zaradi izbrisa iz registra stalnega prebivalstva je tudi oseba, ki je bila izbrisana iz registra stalnega prebivalstva in

- je po izbrisu iz registra stalnega prebivalstva in pred uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju statusa državljanov drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 50/10) vložila vlogo za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje po Zakonu o tujcih (Uradni list RS, št. 1/91-I, 44/97, 50/98 – odločba US in 14/99 – odločba US), Zakonu o tujcih (Uradni list RS, št. 64/09 – uradno prečiščeno besedilo), Zakonu o urejanju statusa državljanov drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 61/99, 54/2000 – odločba US, 64/01 in 36/03 – odločba US) ali Zakonu o začasnem zatočišču (Uradni list RS, št. 20/97, 94/2000 – odločba US, 67/02, 2/04 – ZPNNVSM, 65/05 – ZZRO) ali vlogo za sprejem v državljanstvo Republike Slovenije in
- je bila vloga zavrnjena, zavržena ali je bil postopek ustavljen, razen v primeru, če je bila vloga zavrnjena zaradi nevarnosti za javni red, varnost ali obrambo Republike Slovenije, mednarodne odnose ali izvrševanja kaznivih dejanj v skladu z določbami Zakona o državljanstvu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/07 – uradno prečiščeno besedilo), Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 1/91-I, 44/97, 50/98 – odločba US in 14/99 – odločba US), Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 64/09 – uradno prečiščeno besedilo), Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 50/11 in 57/11 – popr.) ali obstoja razlogov iz 3. člena Zakona o urejanju statusa državljanov drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 61/99, 54/2000 – odločba US, 64/01 in 36/03 – odločba US) ali je bil postopek ustavljen zaradi nesodelovanja stranke pri ugotavljanju teh razlogov, in
- če je oseba v obdobju od izbrisa iz registra stalnega prebivalstva do pravnomočnosti odločbe ali sklepa iz prejšnje alineje v Republiki Sloveniji tudi dejansko živela.

(3) Pogoj dejanskega življenja v Republiki Sloveniji iz prejšnjega odstavka je izpolnjen, če je oseba zapustila Republiko Slovenijo in odsotnost v neprekinjenem trajanju ni trajala dlje kot leto dni, ne glede na razlog odsotnosti. Pogoj dejanskega življenja v Republiki Sloveniji je izpolnjen tudi v primeru, če je odsotnost trajala več kot leto dni in gre za upravičeno odsotnost iz naslednjih razlogov:

- če je oseba zapustila Republiko Slovenijo zaradi posledic izbrisa iz registra stalnega prebivalstva;
- če je oseba zapustila Republiko Slovenijo, ker jo je poslala na delo, študij ali na zdravljenje pravna oseba iz Republike Slovenije ali v primeru mladoletne osebe njeni starši oziroma skrbniki, ali če je bila zaposlena na ladji z matično luko v Republiki Sloveniji, za čas napotitve na delo, študij ali zdravljenje oziroma za čas zaposlitve na ladji;
- če je oseba zapustila Republiko Slovenijo, ker ni mogla pridobiti dovoljenja za prebivanje v Republiki Sloveniji zaradi neizpolnjevanja pogojev in ji je bila prošnja za izdajo dovoljenja zavrnjena, zavržena ali je bil postopek ustavljen;
- če se oseba ni mogla vrniti v Republiko Slovenijo zaradi vojnih razmer v drugih državah, naslednicah nekdanje SFRJ ali iz zdravstvenih razlogov;
- če je bila oseba prisilno odstranjena iz Republike Slovenije na podlagi 28. člena Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 1/91-I, 44/97, 50/98 – odločba US in 14/99 – odločba US), 50. člena Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 64/09 – uradno prečiščeno besedilo) ali 69. člena Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 50/11 in 57/11 – popr.), ali če je Republiko Slovenijo prostovoljno zapustila na podlagi odločbe o vrnitvi, razen če je bila prisilno odstranjena ali je Republiko Slovenijo prostovoljno zapustila zaradi izrečene stranske kazni izгона tujca iz države, zaradi storjenega kaznivega dejanja;
- če je bil osebi zavrnjen vstop v Republiko Slovenijo, razen v primeru, če ji je bil vstop zavrnjen zaradi izrečene stranske kazni izгона tujca iz države, zaradi storjenega

kaznivega dejanja, ali zaradi razlogov iz prve, druge, pete ali sedme alineje 10. člena Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 1/91-I, 44/97, 50/98 – odločba US in 14/99 – odločba US), iz razlogov iz prve, druge ali šeste alineje prvega odstavka 9. člena Zakona o tujcih (Uradni list RS, št. 61/99, 87/02 in 93/05) ali iz razlogov iz točke d ali e prvega odstavka 5. člena Uredbe (ES) št. 562/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o Zakoniku Skupnosti o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (UL L št. 105, 13. 4. 2006 in 182, 29. 6. 2013).

(4) Pravica do povračila škode zaradi izbrisa iz registra stalnega prebivalstva se ne prizna osebi, ki je bila izbrisana iz registra stalnega prebivalstva in ji je bila vloga za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje, vložena po zakonu, ki ureja status državljanov drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji, zavrtnjena, zavržena ali je bil postopek ustavljen po uveljavitvi Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju statusa državljanov drugih držav naslednic nekdanje SFRJ v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 50/10).

3. člen (obdobje izbrisa)

(1) Obdobje izbrisa je čas od dne izbrisa iz registra stalnega prebivalstva do dne izdaje dovoljenja za stalno prebivanje ali čas od dne izbrisa iz registra stalnega prebivalstva do dne sprejema v državljanstvo Republike Slovenije za osebo, ki pred sprejemom v državljanstvo Republike Slovenije ni imela dovoljenja za stalno prebivanje v Republiki Sloveniji.

(2) Za upravičenca iz drugega odstavka 2. člena tega zakona je obdobje izbrisa čas od dne izbrisa iz registra stalnega prebivalstva do pravnomočnosti zadnje odločbe ali sklepa, s katerim je bila vloga za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje ali za sprejem v državljanstvo Republike Slovenije zavrtnjena, zavržena ali je bil postopek ustavljen. Če je bila upravičencu vloga za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje ali za sprejem v državljanstvo Republike Slovenije večkrat zavrtnjena ali zavržena ali je bil postopek ustavljen in pogoj dejanskega življenja v Republiki Sloveniji izpolnjuje le do pravnomočnosti ene od odločb ali sklepov, je obdobje izbrisa čas od dne izbrisa iz registra stalnega prebivalstva do pravnomočnosti odločbe ali sklepa, do katere izpolnjuje pogoj dejanskega življenja v Republiki Sloveniji.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se upravičencu obdobje izbrisa šteje najdlje do dne uveljavitve tega zakona.

4. člen (povračilo škode zaradi izbrisa iz registra stalnega prebivalstva)

(1) Za škodo, povzročeno zaradi izbrisa iz registra stalnega prebivalstva, ki je upravičencu nastala v obdobju izbrisa, lahko upravičenec zahteva denarno odškodnino v upravnem postopku, ki se določi pod pogoji in po merilih, določenih s tem zakonom, lahko pa vloži tudi tožbo za plačilo denarne odškodnine v sodnem postopku.

(2) Upravičenec je pod pogoji, določenimi s tem zakonom, upravičen tudi do drugih oblik pravičnega zadoščenja kot povračilo za škodo, ki mu je nastala zaradi izbrisa iz registra stalnega prebivalstva.

(3) Upravičenec, kateremu je bil pred začetkom uporabe tega zakona v sodnem postopku tožbeni zahtevek za izplačilo denarne odškodnine za škodo, povzročeno zaradi

izbrisa iz registra stalnega prebivalstva, pravnomočno zavrjen, zavržen ali je bil postopek ustavljen, ima pravico do uveljavljanja povračila škode po tem zakonu.

5. člen **(upoštevanje denarne odškodnine)**

(1) Pri odmeri višine denarne odškodnine, ki se po tem zakonu določi v upravnem postopku, se denarna odškodnina zmanjša za denarno odškodnino, ki je bila upravičencu predhodno pravnomočno določena v sodnem ali katerem koli drugem postopku. Če je bila upravičencu v sodnem ali katerem koli drugem postopku predhodno pravnomočno določena višja denarna odškodnina, kot bi mu bila določena v upravnem postopku po tem zakonu, se zahteva zavrne.

(2) Pri odmeri višine denarne odškodnine, ki se določi v sodnem postopku, se denarna odškodnina zmanjša za denarno odškodnino, ki je bila upravičencu predhodno pravnomočno določena v upravnem ali katerem koli drugem postopku. Če je bila upravičencu v upravnem ali katerem koli drugem postopku predhodno pravnomočno določena višja denarna odškodnina, kot bi mu bila določena v sodnem postopku po tem zakonu, se tožba zavrne.

II. UVELJAVLJANJE DENARNE ODŠKODNINE V UPRAVNEM POSTOPKU

6. člen **(denarna odškodnina)**

Denarna odškodnina za škodo, ki je upravičencu nastala zaradi izbrisa iz registra stalnega prebivalstva, se v upravnem postopku določi po merilih iz 7. člena tega zakona.

7. člen **(merila za določitev denarne odškodnine)**

(1) Višina denarne odškodnine se upravičencu v upravnem postopku določi glede na obdobje izbrisa.

(2) Za vsak zaključen mesec izbrisa iz registra stalnega prebivalstva je upravičenec upravičen do 50 eurov denarne odškodnine.

(3) Za zaključen mesec iz prejšnjega odstavka se šteje vsak mesec, v katerem je bil upravičenec izbrisan iz registra stalnega prebivalstva cel mesec, šteto od dneva izbrisa dalje.

8. člen **(postopek za določitev denarne odškodnine)**

(1) Upravni postopek za določitev denarne odškodnine se začne na zahtevo stranke. Zahteva za določitev denarne odškodnine se lahko vloži v treh letih po začetku uporabe tega zakona.

(2) Oseba, ki ima ob začetku uporabe tega zakona vloženo vlogo za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje ali za sprejem v državljanstvo Republike Slovenije, o kateri še ni pravnomočno odločeno in na podlagi katere izpolni pogoje iz 2. člena tega zakona,

lahko zahtevo za določitev denarne odškodnine vloži v treh letih po pridobitvi dovoljenja za stalno prebivanje ali po sprejemu v državljanstvo Republike Slovenije oziroma v treh letih po pravnomočnosti odločbe ali sklepa, s katerim je bila vloga za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje ali za sprejem v državljanstvo Republike Slovenije zavržena, zavržena ali je bil postopek ustavljen.

(3) Upravičenec zahtevo za določitev denarne odškodnine vloži pri kateri koli upravni enoti.

(4) Za odločanje o določitvi denarne odškodnine je pristojna upravna enota, na katere območju je imela stranka v času izbrisa iz registra stalnega prebivalstva prijavljeno stalno prebivališče.

(5) Če se v postopku ugotovi, da je stranka upravičena do denarne odškodnine, upravna enota v izreku odločbe ugotovi obdobje izbrisa, določi višino denarne odškodnine ter način in rok izplačila denarne odškodnine.

(6) Zoper odločitev upravne enote je dovoljena pritožba. O pritožbi odloča ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(7) V postopku za določitev denarne odškodnine se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače.

(8) V postopku za določitev denarne odškodnine se za vlogo in odločitev na prvi in drugi stopnji taksa ne plača.

9. člen **(postopek v primeru smrti upravičenca)**

(1) Če upravičenec med postopkom umre, se upravni postopek za povračilo škode, nastale zaradi izbrisa iz registra stalnega prebivalstva, ustavi.

(2) Terjatev za povračilo denarne odškodnine zaradi izbrisa iz registra stalnega prebivalstva v upravnem postopku preide na dediče, če je bila priznana s pravnomočno odločbo.

III. UVELJAVLJANJE DENARNE ODŠKODNINE V SODNEM POSTOPKU

10. člen **(tožba)**

(1) Za škodo, povzročeno zaradi izbrisa iz registra stalnega prebivalstva, ki je upravičencu nastala v obdobju izbrisa, lahko upravičenec vloži tožbo za plačilo denarne odškodnine zaradi izbrisa iz registra stalnega prebivalstva (v nadaljnjem besedilu: tožba) v treh letih po začetku uporabe tega zakona.

(2) Oseba, ki ima ob začetku uporabe tega zakona vloženo vlogo za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje ali za sprejem v državljanstvo Republike Slovenije, o kateri še ni pravnomočno odločeno in na podlagi katere izpolni pogoje iz 2. člena tega zakona, lahko vloži tožbo v treh letih po pridobitvi dovoljenja za stalno prebivanje ali po sprejemu v državljanstvo Republike Slovenije oziroma v treh letih po pravnomočnosti odločbe ali sklepa, s katerim je bila vloga za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje ali za sprejem v državljanstvo Republike Slovenije zavržena, zavržena ali je bil postopek ustavljen.

(3) Ne glede na določbe zakona, ki ureja pravdni postopek, je rok za odgovor na tožbo šest mesecev.

11. člen **(uporaba splošnih pravil obligacijskega prava)**

(1) Za odločanje o denarni odškodnini zaradi izbrisa iz registra stalnega prebivalstva se uporabljajo določbe zakona, ki ureja obligacijska razmerja, če ta zakon ne določa drugače.

(2) V postopkih po prvem in drugem odstavku prejšnjega člena se ne uporabljajo določbe o zastaranju terjatev iz zakona, ki ureja obligacijska razmerja.

12. člen **(omejitev zamudnih obresti)**

(1) Zapadle in neplačane zamudne obresti od denarne odškodnine za premoženjsko in nepremoženjsko škodo, povzročeno zaradi izbrisa iz registra stalnega prebivalstva, se omejijo do višine prisojene glavnice odškodnine.

(2) Prejšnji odstavek se ne uporablja za upravičence, ki so odškodninske zahtevke zoper državo vložili pred začetkom uporabe Zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (Uradni list RS, št. 99/13), in katerih zahtevki do začetka uporabe navedenega zakona niso bili zastarani.

IV. IZPLAČILO DENARNE ODŠKODNINE

13. člen **(način in roki izplačila denarne odškodnine)**

(1) Denarna odškodnina se glede na višino upravičencu izplača v največ petih obrokih.

(2) Denarna odškodnina, določena v višini do vključno 1000 eurov, se upravičencu izplača v enem znesku v 30 dneh po pravnomočnosti odločbe ali sodbe.

(3) Denarna odškodnina, določena v višini nad 1000 eurov do vključno 2000 eurov, se upravičencu izplača v dveh obrokih. Prvi obrok v višini 1000 eurov se izplača v 30 dneh po pravnomočnosti odločbe ali sodbe, preostali znesek pa v drugem obroku, ki zapade v plačilo eno leto po zapadlosti prvega obroka.

(4) Denarna odškodnina, določena v višini nad 2000 eurov do vključno 3000 eurov, se upravičencu izplača v treh obrokih. Prvi obrok v višini 1000 eurov se izplača v 30 dneh po pravnomočnosti odločbe ali sodbe, preostali znesek pa v dveh enakih obrokih, ki zapadeta v plačilo eno leto po zapadlosti prvega oziroma prejšnjega obroka.

(5) Denarna odškodnina, določena v višini nad 3000 eurov do vključno 4000 eurov, se upravičencu izplača v štirih obrokih. Prvi obrok v višini 1000 eurov se izplača v 30 dneh po pravnomočnosti odločbe ali sodbe, preostali znesek pa v treh enakih obrokih, ki zapadejo v plačilo eno leto po zapadlosti prvega oziroma prejšnjega obroka.

(6) Denarna odškodnina, določena v višini nad 4000 eurov, se upravičencu izplača v petih enakih obrokih, pri čemer prvi obrok ne sme biti nižji od 1000 eurov. Prvi obrok, najmanj v višini 1000 eurov, se izplača v 30 dneh po pravnomočnosti odločbe ali sodbe, preostali znesek pa v štirih enakih obrokih, ki zapadejo v plačilo eno leto po zapadlosti prvega oziroma prejšnjega obroka.

14. člen **(zagotavljanje sredstev za izplačilo denarnih odškodnin)**

(1) Denarno odškodnino upravičencu izplača upravna enota, ki je o denarni odškodnini odločala v upravnem postopku na prvi stopnji, oziroma Državno pravobranilstvo, če je bilo o denarni odškodnini odločeno v sodnem postopku.

(2) Sredstva za izplačilo denarne odškodnine po tem zakonu se zagotovijo v proračunu Republike Slovenije.

(3) Sredstva za izplačilo denarnih odškodnin, določenih v upravnem postopku, se zagotovijo v okviru finančnega načrta ministrstva, pristojnega za upravo.

(4) Sredstva za izplačilo denarnih odškodnin, prisojenih v sodnem postopku, se zagotovijo v finančnem načrtu Državnega pravobranilstva.

V. DRUGE OBLIKE PRAVIČNEGA ZADOŠČENJA

15. člen **(druge oblike pravičnega zadoščenja)**

Upravičenec je poleg denarne odškodnine pod pogoji, določenimi s tem zakonom, upravičen tudi do naslednjih oblik pravičnega zadoščenja:

1. do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje,
2. do vključitve in prednostne obravnave v programih socialnega varstva,
3. do olajšav pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev,
4. do državne štipendije,
5. do enakega obravnavanja pri reševanju stanovanjskega vprašanja,
6. do dostopa do izobraževalnega sistema,
7. do vključitve in prednostne obravnave v programih pomoči za vključitev tujcev, ki niso državljani držav članic Evropske unije, v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije.

16. člen **(pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje)**

(1) Upravičencu z dovoljenjem za stalno prebivanje, ki po zakonu, ki ureja zdravstveno varstvo in zdravstveno zavarovanje, ne izpolnjuje pogojev za vključitev v zavarovanje in prejema ali izpolnjuje pogoje za pridobitev denarne socialne pomoči, pripada pravica do plačila prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, ki ga krije občina, na katere območju ima upravičenec prijavljeno stalno prebivališče.

(2) O upravičenosti do plačila prispevka iz prejšnjega odstavka na prošnjo upravičenca odloči center za socialno delo po zakonu, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev.

17. člen

(pravica do vključitve in prednostne obravnave v programih socialnega varstva)

Upravičenec, ki zaradi posledic izbrisa iz registra stalnega prebivalstva potrebuje pomoč, ima pravico do vključitve in prednostne obravnave v programih socialnega varstva.

18. člen

(olajšava pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev)

Denarna odškodnina, izplačana po tem zakonu, se ne šteje v dohodek, ki se upošteva pri uveljavljanju pravic iz javnih sredstev.

19. člen

(pravica do državne štipendije)

Ne glede na določbe zakona, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, in zakona, ki ureja štipendiranje, je do državne štipendije upravičen tudi upravičenec z dovoljenjem za stalno prebivanje, če izpolnjuje druge pogoje, določene z zakonom, ki ureja uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, in zakonom, ki ureja štipendiranje.

20. člen

(pravica do enakega obravnavanja pri reševanju stanovanjskega vprašanja)

Ne glede na določbe zakona, ki ureja stanovanjska razmerja, je upravičenec z dovoljenjem za stalno prebivanje pri reševanju stanovanjskega vprašanja izenačen z državljanom Republike Slovenije.

21. člen

(dostop do izobraževalnega sistema)

Upravičenec z dovoljenjem za stalno prebivanje se izobražuje po javnoveljavnih izobraževalnih ali študijskih programih za pridobitev javnoveljavne izobrazbe pod enakimi pogoji kot državljan Republike Slovenije.

22. člen

(pravica do vključitve in prednostne obravnave v programih pomoči za vključitev tujcev, ki niso državljani Evropske unije)

Upravičenec iz prvega odstavka 2. člena tega zakona ima pravico do vključitve in prednostne obravnave v programih, ki zagotavljajo hitrejše vključevanje v kulturno, gospodarsko in družbeno življenje Republike Slovenije, kot se zagotavljajo tujcu v skladu z določbami zakona, ki ureja vstop in bivanje tujcev.

VI. IZKAZOVANJE UPRAVIČENCA

23. člen

(izkazovanje upravičenca)

(1) Pri uveljavljanju denarne odškodnine v sodnem postopku ali drugih oblik pravičnega zadoščenja se izpolnjevanje pogojev iz prvega odstavka 2. člena tega zakona izkazuje s potrdilom upravne enote, da je bil upravičenec izbrisan iz registra stalnega prebivalstva in da je po izbrisu pridobil dovoljenje za stalno prebivanje ali da je bil sprejet v državljanstvo Republike Slovenije ali s pravnomočno odločbo o določitvi denarne odškodnine, izdano po tem zakonu.

(2) Pri uveljavljanju denarne odškodnine v sodnem postopku ali drugih oblik pravičnega zadoščenja se izpolnjevanje pogojev iz drugega odstavka 2. člena tega zakona izkazuje s pravnomočno odločbo upravne enote o priznanju statusa upravičenca ali s pravnomočno odločbo o določitvi denarne odškodnine, izdane po tem zakonu v upravnem postopku. Če je tožba vložena pred pravnomočnostjo odločitve upravne enote o priznanju statusa upravičenca ali o določitvi denarne odškodnine v upravnem postopku, sodišče izda sklep o prekinitvi postopka do pravnomočnosti odločitve upravne enote.

(3) Zahteva za priznanje statusa upravičenca iz drugega odstavka 2. člena tega zakona se vložijo pri kateri koli upravni enoti, za odločanje pa je pristojna upravna enota, na katere območju je imela stranka v času izbrisa iz registra stalnega prebivalstva prijavljeno stalno prebivališče.

(4) V izreku odločbe, s katero upravna enota prizna status upravičenca iz drugega odstavka 2. člena tega zakona, se ugotovi tudi obdobje izbrisa.

(5) Zoper odločitev upravne enote o priznanju statusa upravičenca je dovoljena pritožba. O pritožbi odloča ministrstvo, pristojno za notranje zadeve.

(6) V postopku za priznanje statusa upravičenca se uporabljajo določbe zakona, ki ureja splošni upravni postopek, če ta zakon ne določa drugače. V postopku se za vlogo in odločitev na prvi in drugi stopnji taksa ne plača.

VII. EVIDENCA

24. člen

(evidenca o odločitvah in izplačilih denarne odškodnine)

(1) Zaradi odločanja v postopkih za določitev denarne odškodnine in zaradi zagotovitve podatkov o izplačilih denarne odškodnine upravna enota upravlja evidenco, v kateri obdeluje naslednje osebne in druge podatke:

1. priimek in ime,
2. EMŠO,
3. spol,
4. rojstni datum (dan, mesec, leto),
5. rojstni kraj (država, kraj),
6. državljanstvo,
7. stalno ali začasno prebivališče,
8. datum vložitve zahteve oziroma tožbe ter opravilno številko zadeve sodišča,
9. številko, datum izdaje in organ, ki je odločbo oziroma sklep izdal, vrsto odločitve, datum vročitve,
10. podatke o dokončnosti in pravnomočnosti odločitve iz prejšnje točke,
11. številko in datum sklenitve izvensodne poravnave pred Državnim pravobranilstvom,
12. obdobje izbrisa, ugotovljeno z odločbo iz petega odstavka 8. člena in četrtega odstavka 23. člena tega zakona,
13. višino denarne odškodnine,

14. datum in način izplačila denarne odškodnine.

(2) Podatki iz 1. do 7. točke prejšnjega odstavka se pridobijo s povezavo z registrom tujcev, matičnim registrom, registrom stalnega prebivalstva in centralnim registrom prebivalstva.

(3) Podatek iz 8. točke prvega odstavka tega člena v evidenco vpiše upravna enota, pri kateri je vložena zahteva za določitev denarne odškodnine ali priznanje statusa upravičenca, oziroma Državno pravobranilstvo, kadar je vložena tožba za plačilo denarne odškodnine v sodnem postopku. Da se zagotovijo točni in posodobljeni podatki, ki so potrebni za odločanje po tem zakonu, mora sodišče o vloženi tožbi poslati Državnemu pravobranilstvu v treh delovnih dneh po vpisu tožbe v vpisnik pristojnega sodišča informacijo z razpoložljivimi podatki iz 1. do 8. točke prvega odstavka tega člena in opravilno številko zadeve, tako da se lahko ustrezno vpišejo v evidenco.

(4) Podatke iz 9., 10., 12., 13. in 14. točke prvega odstavka tega člena v evidenco vpiše upravna enota, ki je izdala odločbo oziroma sklep v upravnem postopku.

(5) Podatke iz 9., 10., 11., 13. in 14. točke prvega odstavka tega člena v evidenco vpiše Državno pravobranilstvo, kadar je sklenjena izvensodna poravnava ali je o denarni odškodnini odločeno v sodnem postopku.

(6) Upravna enota podatke iz evidence posreduje ministrstvu, pristojnemu za notranje zadeve, ki upravlja centralno evidenco.

(7) Zaradi pridobitve podatkov o izbrisu iz registra stalnega prebivalstva, izdanem dovoljenju za stalno prebivanje, sprejemu v državljanstvo Republike Slovenije, pravnomočnosti odločbe ali sklepa, s katerim je bila vloga za izdajo dovoljenja za stalno prebivanje ali za sprejem v državljanstvo Republike Slovenije zavrnjena, zavržena ali je bil postopek ustavljen, se evidenca iz prvega odstavka tega člena povezuje z registrom tujcev, matičnim registrom, registrom državljanstev in registrom stalnega prebivalstva.

(8) Podatki iz evidence se hranijo deset let od pravnomočnosti odločbe oziroma od izplačila denarne odškodnine, nato se arhivirajo.

(9) Za druga vprašanja, ki se nanašajo na varstvo, uporabo in posredovanje osebnih podatkov, se uporabljajo določbe zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

25. člen **(dostop do podatkov iz evidence)**

Upravne enote, ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, Državno pravobranilstvo in sodišča imajo za namen odločanja po določbah tega zakona dostop do podatkov iz evidence iz prvega odstavka prejšnjega člena.

Zakon o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva – ZPŠOIRSP (Uradni list RS, št. [99/13](#)) vsebuje naslednje prehodne in končno določbo:

»VIII. PREHODNE IN KONČNA DOLOČBA

26. člen
(uskladitev pravilnika)

Minister, pristojen za stanovanjske zadeve, uskladi Pravilnik o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem (Uradni list RS, št. 14/04, 34/04, 62/06, 11/09 in 81/11) s tem zakonom v šestih mesecih od njegove uveljavitve.

27. člen
(plačilo dohodnine)

Do spremembe zakona, ki ureja dohodnino, se za denarno odškodnino, izplačano po tem zakonu, dohodnina ne plača.

28. člen
(začeti sodni postopki)

(1) Sodni postopki za povračilo škode, nastale zaradi izbrisa iz registra stalnega prebivalstva, ki so bili začeti do začetka uporabe tega zakona in o njih še ni pravnomočno odločeno, se končajo po določbah tega zakona.

(2) V sodnih postopkih iz prejšnjega odstavka lahko tožnik do pravnomočnosti odločbe brez privolitve nasprotne stranke umakne tožbo in vloži zahtevo za določitev denarne odškodnine v upravnem postopku v skladu s tem zakonom. Če tožnik tožbo umakne, ni dolžan povrniti stroškov postopka nasprotni stranki.

29. člen
(uveljavitev in uporaba zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne šest mesecev po njegovi uveljavitvi.«.

Odločba o razveljavitvi 12. člena v zvezi s prvim odstavkom 28. člena Zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva, ter o razveljavitvi 12. člena istega zakona z odložnim rokom (Uradni list RS, št. [24/18](#)) določa:

»1. Člen 12 v zvezi s prvim odstavkom 28. člena Zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva (Uradni list RS, št. 99/13), se razveljavi, kolikor se nanaša na oškodovance, ki so odškodninske zahtevke zoper državo vložili pred začetkom uporabe tega zakona in katerih zahtevki do tedaj niso bili zastarani.

2. Člen 12 Zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva, v obsegu, ki ni zajet s prejšnjo točko izreka, se razveljavi.

3. Razveljavitev iz prejšnje točke izreka začne učinkovati devet mesecev po objavi te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

4. Sodišča morajo do uveljavitve nove zakonske ureditve oziroma najdlje do izteka roka iz prejšnje točke izreka te odločbe prekiniti sodne postopke, v katerih so oškodovanci vložili tožbe zoper državo po 10. členu Zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva.«.

Zakon o spremembi Zakona o povračilu škode osebam, ki so bile izbrisane iz registra stalnega prebivalstva – ZPŠOIRSP-A (Uradni list RS, št. [85/18](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»KONČNA DOLOČBA

2. člen
(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.